

**Posudek oponentky
na rigorózní práci Mgr. Radky Krejčíkové**

na téma „Krajní nouze a nutná obrana, srovnání české úpravy s common law“

Zaměření rigorózní práce, její základní koncepce a systematika

Hodnocená rigorózní práce se komplexním způsobem věnuje problematice institutů nutné obrany a krajní nouze a jejich srovnání s právní úpravou v Anglii a Irsku. Na první pohled se sice problematika okolností vylučujících protiprávnost nezdá být příliš originální, neboť jí bylo věnováno již mnoho vědeckých prací, nicméně vzhledem ke srovnání české právní úpravy se státy common law i vzhledem ke změnám, k nimž došlo přijetím trestního zákoníku č. 40/2009 Sb. lze předmětné téma považovat stále za velmi aktuální a práci ze velmi přínosnou.

Autorka se zvolenou problematikou zabývala z trestněprávních hledisek a pokusila se sestavit komplexní monografii, která by pokrývala všechny významné souvislosti této problematiky.

Práce je členěna na úvod, čtyři samostatné kapitoly a závěr. Ve druhé kapitole autorka popisuje jednotlivé rozdíly systému práva kontinentálního a angloamerického. Třetí kapitola se věnuje vymezení postavení krajní nouze a nutné obrany v národních úpravách, rozebírá zařazení daných institutů do kontextu národních úprav a popisuje jejich základní znaky. Čtvrtá kapitola je věnována právní úpravě krajní nouze a jejím ekvivalentům v common law. Autorka rozebírá jednotlivé podmínky krajní nouze, které současně prezentuje na soudních rozhodnutích. Součástí této kapitoly je i rozbor možného vybočení z daných podmínek a jeho řešení v trestněprávní rovině. Pátá kapitola je věnována institutu nutné obrany a to jak v České republice, tak v Anglii a Irsku. Jsou zde definovány základní podmínky nutné obrany v jednotlivých národních úpravách. Zároveň autorka rozebírá a analyzuje případy z judikatury u každé podmínky samostatně i v jejich vzájemné souvislosti. Poslední kapitola je věnována finálnímu srovnání rozebíraných institutů v rámci odlišných právních systémů.

V závěru pak autorka sumarizuje své poznatky a poukazuje na případná slabá místa aktuální právní úpravy.

Kromě výše uvedeného pak práce samozřejmě obsahuje tradiční seznam použitých zdrojů a abstrakt v českém a anglickém jazyce.

Hodnocení struktury práce a úrovně zpracování

Formální členění hodnocené práce je logické a přehledné a umožňuje snadnou orientaci. Práce se snaží poskytnout poměrně ucelený obraz institutů krajní nouze a nutné obrany jak v českém právu, tak v právní úpravě v Anglii a Irsku. Práce vyústí v poměrně zdařilý závěr, v němž autorka shrnuje své předchozí úvahy s tím, že současná právní úprava uvedených institutů poskytuje obránci relativně široký prostor, přičemž obecnost zákonných formulací obou institutů navíc umožňuje orgánům činným v trestním řízení pružně reagovat nejen na značnou rozmanitost případů, jež mohou v rámci stavů krajní nouze a nutné obrany nastat, ale i na vývoj situace ve společnosti, aniž by muselo dojít ke změně dikce zákona. Popisem skutkových okolností skutečných případů se autorka snažila dokázat, že soudy v rozhodování

těchto otázek přihlíží ke stavu bránící se osoby a k celému případu jako celku. Upozorňuje však i na skutečnost, že orgány činné v trestním řízení tyto instituty v minulosti nepoužívaly příliš často, ačkoli tomu skutkové okolnosti napovídaly, v důsledku čehož se stalo posuzování jednání v nutné obraně jako nepředvídatelné.

Hodnocení formálních aspektů práce

Formální úprava práce je v souladu s normou, žádné zásadní nedostatky zde neshledávám. Rozsah pramenů je značný, i práce s nimi (zejména způsob jejich citace) odpovídá zvyklostem pro tento typ kvalifikačních prací. Pravopisné chyby nebo překlipy se v práci nevyskytují. Práce splňuje požadavky na rozsah rigorózní práce a prokazuje autorčinu schopnost k samostatné tvůrčí činnosti a hlubší znalosti zpracovávané problematiky.

Závěr a náměty pro obhajobu

Práci jako celek považuji za zdařilé zpracování dané problematiky, **s ohledem na tyto skutečnosti tak doporučuji práci k obhajobě.**

V rámci obhajoby by pak autorka mohla pohovořit o svém podnětu uvedeném v posledním odstavci závěru práce, jak konkrétně by navrhovala upravit podmínky ochrany obydlí v českém právu.

V Praze dne 9. dubna 2015

doc. JUDr. Mgr. Jana Navrátilová, Ph.D.
oponentka rigorózní práce